

Tallinna POLÜTEENNIK

Tallinna Polütehnilise Instituudi parteibüroo, direktiooni, EKKRi komitee ja ametiühingukomitee häälekanalija

Nr. 22 (93) Laupäeval, 21. juunil 1952. a. IV aastakäik

Vältida tulevikus seniseid vigu

Lõppemas on TPI 1951./52. õppeaasta kevadine eksamisesioon, võib teha seega järeldusi meie aastast õppetööst.

Võib kindlasti mainida, et see õppeaasta on möödunud õppe- ja kasvatusloos tõhustamise tähe all.

Eksamite tulemuste kaudu kontrollib riik üksikute õppeasutiste töö tulemusi. Eksamite tulemustes peegeldub õppeasutiste töö kvaliteet, ilmnevad puudused ja edu.

Iga eksam, kui seda tähelepanelikult jälgida, näitab, kus on üliõpilaste teadmistes lüngad; õppejõule aga — millised on tema õpetamise vead. Üliõpilaste vastuseid analüüsides leiab õppejõud, mida tuleb järgmisel õppeaastal sama ainet õpetades rohkem rõhutada, millel kauem peatuda, et saavutada veelgi paremaid tulemusi.

Eksamite tulemuste analüüs iseloomustab aga ka seda, kuivõrd objektiivne ja range on üks või teine õppejõud üliõpilaste teadmiste hindamisel. Kõrgema Hariduse Ministeeriumi korraldus kursuseeksamite ja arvestuste teostamise kohta kõrgemates koolides ning TPI metoodiline juhend eksamisesiooni organiseerimise ja teostamise kohta on loonud täpselt määratletud korra õppetöö sellise tähtsuse lüli kohta nagu on seda eksamid.

On üliõpilane oma vastusega eksamil rahuldanud kõiki üllesaadud nõudeid ning täiendavalt näidanud oma teadmisi erialase kirjanduse läbitöötamise alal ning oskust siduda teooriat praktikaga, on õppejõud õigustatud hindama üliõpilase teadmisi kõrgeima hinnaga.

Kui aga analüüsida TPI õppeasutiste poolt väljapandavate eksamihinnete kokkuvõtteid tahvil, siis ilmneb, et hinnete väljapanekul ei valitse kogu TPI õppejõudude kollektiivis mitte täiel määral ühised põhimõtted: teaduskondades, kus üliõpilastele makstakse stipendiumi ka „kolmedega“, esineb hinnet „rahuldav“ rohkem kui neis teaduskondades, kus stipendiumi saamine üliõpilasele on võimaldatud vaid väga heade ja heade hinnetega. Nii oli õppeasutis 12. skp. kokkuvõtte järgi mehaanikateaduskonnas rahuldavaid hindeid 9,1 prots., ehitust. — 18,6 prots., keemia-mäet. — 28,2 prots., laevaehitust. — 19,1 prots. ja majandusteaduskonnas — 9,3 prots.

Nagu eeltoodust nähtub, on rahuldavate hinnete protsent keemia-mäe- ja laevaehitusteaduskonnas kõige suurem. Neis teaduskondades aga makstakse stipendiumi ka „kolmedega“.

Kui analüüsida üksikeksamite tulemusi teaduskondades, siis ilmneb samuti teatud erinevus rahuldavate ja heade hinnete suhtes, lähtudes hinnete üldarvust eksamil. Nii näiteks rühma E-61 eksamineerimisel aines „Ehitusõpetus ja elastsusõpetus“ hindeid „rahuldav“ on välja pandud 10,5 prots. hinnete üldarvust, rühma E-81 eksamineerimisel 5,5 prots., rühma A-101 eksamineerimisel aines „Puitkonstruktsioonid“ kulges eksam ilma „rahuldavateta“, samuti ka aines „Ehituskonstruktsioonid“.

Teaduskondades, kus ka „kolmedega“ stipendiumi makstakse, on rahuldavate hinnete protsent tunduvalt suurem. Nii näiteks rühma K-61 eksamineerimisel aines „Füüsikaline keemia“ oli rahuldavaid hindeid 23,1 prots., rühma K-41 eksamineerimisel aines „Orgaaniline keemia“ 27,2 prots., rühma O-21 eksamineerimisel aines „Füüsika“ 28,1 prots. jne.

Mõistagi, ei ole siin tegemist niivõrd erinevate hinnete väljapanekuga õppejõudude poolt, vaid määravaks teguriks on siin peamiselt üliõpilaste endi tõhusam töö ettevalmistamisel eksamitele, kuid eitada ei saa ka seda, et mõnel juhtumil esineb hindamisel õppejõudude juures liberaalsust.

Märkida tuleks ka mõningaid metoodilisi vigu, mis esinevad eksamitel. Üliõpilased kasutavad vähe tahvil. Vastamisel tõestavad üliõpilased oma väiteid paberilehele tehtud jooniste ja märkuste kaudu. Säärastel puhkudel ei saa igakord vastuste hindamisel arvesse võtta jooniste puhtust ja oskust õigesti lahendada esitatud ülesande konstruktiivset külge, kuna üliõpilane püüab tekkinud lünki parandada üldiselt kirjeldamise teel. Inseneri aga peab oskama kõnelda ka „graafiliselt“.

Kokkuvõttes tuleks mainida, et möödunud eksamisesioon annab küllaldaselt materjali meie senise töö põhjalikuks analüüsimiseks ja konkreetsete teede leidmiseks töö edasiseks parandamiseks. TPI direktiooni ja ühiskondlike organisatsioonide kohus on aga selleks igati kaasa aidata.

V gruppe K-23

Первые результаты начавшейся сессии дают возможность судить о той степени подготовленности нашей группы, с которой мы подошли к экзаменам. Первые два экзамена (неограниченная химия и основы марксизма-ленинизма) прошли успешно.

Явка на оба экзамена была 100% и не было получено ни одной неудовлетворительной оценки.

Из 25 студентов группы по основам марксизма-ленинизма 12 человек получили отличные и 4 посредственные оценки.

Такие студенты, как Бахмат, Эдельгауз, Файнберг, Самсонова

и Шумейко сдают экзамены только на «отлично».

Хорошие результаты являются доказательством работы группы в течение семестра.

К концу зачетной сессии были получены зачеты по всем предметам, так, что к экзаменам была допущена вся группа.

Но нельзя успокаиваться на достигнутом, впереди еще экзамены, поэтому группа упорно продолжает готовиться к следующим экзаменам.

Треугольник группы K-23

Е. ВООГЛА

О. КАВИНА

Д. ЭМБЕК

Улучшить партийную работу

3 июня с. г. состоялось отчетно-выборное собрание первичной парторганизации института. В отчетном докладе о работе бюро партийной организации ТПИ секретарь тов. Лаксберг констатировала достижения, с которыми парторганизация пришла к отчетно-выборному собранию и дала анализ недостатков, еще имеющих место в работе партбюро и в работе руководимых им общественных организаций.

За истекший отчетный период повысилась роль партийной и комсомольской организации в подеме всей учебно-воспитательной работы института. Повысился идейно-теоретический уровень преподавания, улучшилась политико-воспитательная работа среди студентов. Заметно наладилась работа профсоюзной организации. Расширилась творческая связь научных работников института с работниками производства. Укрепилась связь парторганизации с массами. В институтской газете «Таллинский политехник» больше стало появляться критического материала. Слабым звеном в работе партбюро является неудовлетворительный рост партийной и комсомольской организаций, свидетельствующий, что работа по воспитанию беспартийного актива ведется в институте еще на недостаточно высоком уровне. Слаб и контроль над идейным содержанием и посещаемостью политбесед в студенческих группах. Неудовлетворительно развернута политико-воспитательная работа в студенческих общежитиях. Партбюро не добилося еще ликвидации недостатков в деле марксистско-ленинского образования преподавателей. В частности, недостаточна работа с преподавателями, самостоятельно изучающими марксистско-ленинскую теорию. Так-

же недостаточно боролось партбюро за повышение уровня научно-исследовательской работы в институте и за повышение научной квалификации преподавателей.

О этих и других недостатках в работе партбюро говорили и выступавшие коммунисты.

Тов. Кальман говорил о в некоторой степени формальном проведении политбесед, участия в которых очень многие студенты не принимают. «Работа парт. группы механического факультета — говорил тов. Лауритс — стала проходить более планомерно и формально проводятся систематически, но комсомольская работа на факультете проводится на недостаточно высоком уровне: рост организации невелик, заседания комсомольского бюро плохо подготовляются, слаба дисциплина комсомольцев».

О неблагоприятном положении с подготовкой высококвалифицированных архитекторов в институте и плохом подборе кадров со стороны декана факультета тов. Лауль, говорил тов. Рейссар.

Тов. Мяэотс указал на существенные недостатки в работе студенческих научных кружков и на необходимость систематически заслушивать отчеты руководителей СНО на бюро.

Тов. Сипсак критиковал партбюро и кафедру основ марксизма-ленинизма за явно недостаточно глубокое обсуждение тезисов доклада преподавателя кафедры тов. Туровского. О работе политкружков говорил тов. Туулре. Партбюро нужно оказывать руководителям кружков больше конкретной помощи: основной недостаток в их работе состоит в том, что еще не всеми слушателями проявляется к занятиям должный интерес.

Тов. Шмидт говорил о недостаточной роли комсомола в деле поднятия дисциплины и успеваемости студентов, а также о слабом партийном руководстве работой комсомола. Тов. Шмидт говорил о необходимости новому партбюро повседневно заниматься вопросами политико-воспитательной работы.

Тов. Пальм подчеркнул необходимость наладить более тесный контакт в работе кафедр общественных наук.

На пример слабой постановки политико-воспитательной работы в институте и организационного обеспечения мероприятий тов. Леббин привел срыв вечера, посвященного памяти Гоголя, и несостоявшуюся лекцию, подготовленную им согласно плану. Он же критиковал кафедру основ марксизма-ленинизма за недостаточную работу с молодыми преподавателями и партбюро — за незаслушивание отчетов о работе кафедр общественных наук и за доверение важных участков политико-воспитательной работы исключенному из пратии Дридзе.

Ввиду слабой постановки культурно-массовой работы в институте тов. Хаммер просил новое партбюро обратить серьезное внимание на это средство коммунистического воспитания молодежи.

Отчетно-выборное собрание прошло при высокой активности коммунистов, была развернута здоровая критика недостатков в работе партбюро и партийной организации. Собрание первичной парторганизации признало работу партбюро института удовлетворительной и приняло развернутое решение, направленное на преодоление существующих недостатков, а также избрало новый состав бюро.

С. ДОКЕЛИН

Õppetöö Marksismi-Leninismi Õhtuülikoolis

Edukalt võib õppetöö toimuda ainult siis, kui kõik õppejõud oma erialaste teadmiste kõrval end järjekindlalt täiendavad ideelis-poliitiliselt. Põhiline osa TPI õppejõududest on lõpetanud Marksismi-Leninismi Õhtuülikooli ja täiendavad oma teadmisi iseseisva õppimise teel. Marksismi-Leninismi Õhtuülikoolis õpib käesoleval ajal 28 õppejõudu, neist 16 I kursusel, 7 — II kursusel ja 5 — eksternina.

Õppetöö edukusest annab tunnistust asjaolu, et I ja II kursuse 23 õppijat on autahvilile kantud järgmise seltsimeeste nimed: Humal, Petuhov, Reier, Sults, Trapido, Allikas, Allik, Kruusamägi, Luhakoodeer, A. Siirde ja Remma.

II kursuse rühm on tunnistanud aga parimaks kogu õppeasutises. Tuleb märkida v.-õp. Kruusamäe savutusi, kes õppetöö koor- mude tõttu alles käesoleva aasta jaanuaris suutis Õhtuülikooli I kursuse tööst osa võtta ja mõnekuulise tööga jõudis eesrindlasteni.

I kursuse rühma edukust varjutavad aga üksikud mahajääjad. Nii on seltsimeestel Palol ja Reinal tegemata seminare; sm. Rajalo pole 2. semestril ühtegi seminarit sooritanud ja seltsimeestel Paluoyal, Mardusel ja Soonvaldil on lisaks ühele eksamivõlale veel rida seminarivõlgasid.

Eksternina õppijatest on tagajärjekalt töötanud ainult seltsimehed Lepikson, Lutsar ja Jürisson. Sm. Tihase ja sm. Rannes on halvasti töötanud.

Vanade võlgade likvideerimine ei ole vajalikul tasemel. Käesoleva aasta algul planeeriti kõigi 27 võlglaste võlgade likvideerimine isikliku plaani alusel hiljemalt 1. septembriks. Seni (s. o. juuni algul) on vanu võlgu likvideerinud ainult 12 kuulajat ja Õhtuülikooli lõpetasid sm-d

Roos, Meitre ja Muischneek. Kuigi eksameid on võimalik veel sooritada juunis, juulis ja augustis, tuleb siiski märkida, et seltsimehed Volmer, Lannus, Puusepp ja Sulg pole eksamite sooritamisel oma isiklikus graafikus näidanud tähtaegadest kindi pidanud. Hilinenult on tööle asunud sm-d Otsmann ja Verner Kikas.

Kõigil nendel seltsimeestel oleks aeg silmas pidada, et võlgade likvideerimise kergemeelne suhtumine on lubamatu.

On saanud aeg uute õppe- rühmade koostamiseks sügisel algavaks õppetööks Marksismi-Leninismi Õhtuülikoolis. Uutel sisseastujail, arvuult umbes 20 õppejõul, tuleb viibimata vormistada vajalikud dokumendid, et sügisel saaks õppetööd takistusteta alustada.

T. RANDVEE,
A/ü-komitee kultuur-massilise töö komisjoni liige

Mitte alahinnata kollektiivi tähtsust

Möödunud nädalal lõppes eksamisesioon rühmas O-81. Vaadeldes selle tulemusi, tundub olukord üldiselt rahuldavana — mitterahuldavaid hindeid ei ole ja rida üliõpilasi (Joost, Siim jt.) on sooritanud kõik eksamid hindele „väga hea“. Asudes aga täpsemalt analüüsima rühma tööd õppeaasta jooksul, selgub rida asjaolusid, mis näitavad, et õppetöö rühmas O-81 ei ole toimunud vajalikul tasemel.

Esimene asi, mis paistis silma kõigile eksaminaatoritele, oli see, et rühm kui tervik on äärmiselt ebaühtlase teadmiste tasemega. Beskujulikke teadmisi omavate kohusetundlike üliõpilaste kõrval esineb terve rida neid, kes vaeu-vaeu olid suutnud omandada semestri jooksul läbiõpetu. See näitab, et rühmas pole seni veel aru saanud kollektiivse õppimise tähtsusest, mistõttu paremad üliõpilased pole teinud midagi mahajäänute abistamiseks ja ka mahajäänud ise pole pöördunud abi saamiseks ei seltsimeeste ega õppejõudude poole. Kollektiivi jõudu ei rakendatud rühmas ka semestri vältel, mistõttu puudumiste arv oli lubamatult suur. Üliõpilane Põlluveer, näiteks, ei külastanud peaaegu kogu semestri vältel mõne aine loenguid üldse, nii et õppejõud alles eksamil tutvus sm. Põlluveeruga. Rahuldavad hinded õpimärkmikus on niisuguse vastutustundetu õppetöösse suhtumise tulemuseks. Niisuguseid üliõpilasi oli rühmas O-81 veelgi. Rühm eesotsas rühmakolmikuga aga lubas selliseid asju sündida, ilma et oleks võtnud tarvilistele rangemaid abinõusid.

Rühmas O-81 tegeldakse võrdlemisi innukalt isetegevusega. Rühma liikmed moodustavad põhitüümi TPI näiteringis. Kui näiteringi üks innukamaid liikmeid A. Siim (kes samal ajal on ka mäeringi esimeheks) suutis üheaegselt edukalt tegelda nii ühiskondliku kui ka õppetööga, siis osa üliõpilasi-isetegevuslasi ei planeerinud oma aega õigesti ja jäi maha õppetöös. Eredaks näiteks võib siin tuua sm. Kooni-

ku, kes, olles tegev mitmel ühiskondlikul alal, näitas tagasihoidlikult nii õppetöös (milles ta alles mõne aasta eest saavutas silmapaistvat tulemust) kui ka mujal. Ametiühingulises töös teaduskonna a/ü büroo liikmena on sm. Koonik suutnud ära teha väga vähe ja täidab oma ülesandeid äärmiselt lohakalt. On ilmne, et sm. Koonik on millegipärast jätnud hooletusse oma töö. Miks? — see pole jällegi seni huvitanud rühma O-81 liikmeid.

Analoogilisi näiteid rühmas O-81 valitsevat olukorras võib tuua veel terve rida. Kõik need näitavad jällegi seda, et rühma tegevus taandub üksikute liikmete omaette nokitsevale tegevusele. On viimane aeg teha lõpp niisugusele olukorrale. Rühma liikmed, eriti kommunistlikud noored peavad tegema kõik selleks, et luua monoliitne kollektiiv ja organiseerida üliõpilased paremate tulemuste saavutamisele nii õppe- kui ka ühiskondlikus töös.

Ass. A. REIER

ПОРОЧНОЕ ПОВЕДЕНИЕ

Весенняя экзаменационная сессия в полном разгаре. Ежедневно по несколько групп кораблестроительного факультета сдают экзамены по основным предметам, являющимся основой при изучении специальных дисциплин на старших курсах.

Результаты упорного, в большинстве случаев, труда в течение весеннего семестра и всего учебного года для II курса по физике должны были обеспечить достаточную подготовленность студентов к экзамену. Кроме того, дни, оставленные для повторения пройденного материала, были также заполнены работой над книгами и конспектами, чтобы по учебной программе, пункт за пунктом коллективно или индивидуально, повторить все разделы физики — в этом нетрудно было убедиться при посещении общеклассных занятий накануне экзамена.

В итоге столь напряженного труда естественно предположить как необходимый уровень подготовки, так и стремление всех студентов, что называется, до конца бороться за успешную сдачу экзаменов. Так основная масса будущих кораблестроителей и делает, тщательно обдумывает ответы после получения экзаменационного билета, мобилируя не только свой ум и память, но и нервы, выдержку, самообладание, чтобы добиться отличной или хорошей оценки.

На I курсе хорошо сдавали этот предмет группы Л-25 (средняя оценка по физике 4,4) и Л-21 (3,8), плохо — группа Л-23 (3,2 при 10 неудовлетворительных оценках), на II курсе Л-44 (3,5), причем хуже всех сдавала гр. Л-43 (3,1), где «провалилось» 46% всех студентов — среди них одиннадцать девушек — Соловейчик, Пичугина, Вертецкая, Кунакина и др. имевшие 11 дней подготовки к этому экзамену. Спрашивается — как и чем они занимались эти полторы недели?

Однако наиболее возмутительными являются такие случаи, когда студенты, взяв экзаменационный билет, отказываются потом отвечать и позорно дезертируют с экзамена, не сделав даже попытки взять себя в руки и вспомнить требуемые в билете разделы курса. Так поступили на экзаменах по физике студенты Оборнев (Л-25), Гольштейн и Спивак (Л-24), Ефанов, Вичуч, Бесстужев и Фефер (Л-41) и др.

На счастье первых трех из упомянутых студентов гр. Л-41 были они «пойманы» деканом на лестнице и после соответствующего внушения посланы обратно на экзамен, который они успешно сдали. Также студенты Морозова (Л-43) и Сегаль (Л-24) были «задержаны» проф. А. Альтма еще в аудитории, будучи «вынуждены отвечать», сдали экзамены соответственно

на «хорошо» и «посредственно». Такие методы сдать экзамены, как например студентки-второкурсницы Л. Николаевой (Л-24), пытавшейся обмануть преподавателя, закономерно приводят к неудовлетворительной оценке.

Такие факты, имевшие место и на других экзаменах, свидетельствуют о невыдержанности и о слабой силе воли ряда студентов кораблестроительного факультета, так легко отказывающихся от большой и длительной работы и повинувшись минутному порыву малодушия, спешат «отказаться» от ответа.

Они не задумываются о вреде, наносимом таким поведением своим товарищам по группе и всему факультету, сводя на нет большую работу преподавательского коллектива института.

Такие факты должны были сразу же стать предметом страстного обсуждения в группах. Опять повторяются старые ошибки, когда комсомол и партгруппа совсем прекращают свою деятельность во время экзаменационной сессии. Настало последнее время тов. Туровскому и комсомольскому бюро поднять участок воспитательной работы в общежитиях, не оставляя студентов на произвол судьбы на время важнейшего этапа учебной работы — экзаменационной сессии.

Доц. П. МУРЕЛЬ

Uurimistöö autoteede talvteenistuse alal

Koos kommunismi suurehituste teostamisega ehitatakse NSVL-is suurejoonelisi automagistraale, nagu Moskva — Simferopol, Moskva — Harkov, Leningrad — Moskva jt. On vaja, et liiklemine teedel võiks toimuda aasta läbi, ka talveperioodil. Põhjarajoonides häirib liiklust lumi. Lumeveetisud tekitavad teedele hangeid, kaevikud täituvad lumega ja liiklemine võib katkeda neil teedel pikemaks ajaks, mis tekitab riigile suuri kahjusid.

Nõukogude riik osutab suurt tähelepanu võitlusele teede täis- ja osatäisuse vastu. Ta annab maanteede-ala töötajatele võimalusi agregate teede lahtihoidmiseks: igal aastal istutatakse meie maa autoteede äärde puid ja põõsaid lume tõkestamiseks ja rööveeri palistatakse arvult miljonitesse ulatuvate puidust lumevärvavatega. Nõukogude teadlaste ülesandeks on peale muu luua uusi ratsionaalsemaid töötavaid lumevärvavate tüüpe.

TPI hädrotehnika- ja geodeesiaakateedri dots. R. Ambros on pikemat aega tegelnud selle probleemiga ning koos Kuusalu piirkonna vanem-temeistri T. Keskkulaga on teostanud ulatuslikku uurimistööd lumevärvavate aerodünaamiliste omaduste alal.

Viimaste poolt on selleks otstarbeks konstrueeritud ja ehitatud spetsiaalsed riistad ja nendega 1951./52. a. talvel tehtud õhumasside liikumise uurimiseks 31 040 üksikmõõtmist. Lumehange tekkimise ja kogumise jälgimise alal on tehtud 980 mõõt-

mist ja meteoroloogisi andmeid kogunud kolm aastat järjest. Selle uurimistöö tulemusena valmis neil päevil mahukas aruanne ja töö tulemused esitati töötelijate NSVL Siseasjade Ministeeriumi Maanteede Peavalitsuse Teeduurimise Instituudile katsete juurutamiseks tegelikkusse.

Nagu aruandest selgub, on uurimistöö tulemuste tagajärjel loodud rida uue konstruktsiooniga lumevärvavaid, millest mõne valmistamiskulu puulmaterjali osas on poole väiksem seni kasutamisel olevaist lumevärvavaist.

NSVL teedeasjanduse ajakirjas «Строительство дорог» nr. 1 1950. a. ilmunud vastavas artiklis mainitakse, et „kui näiteks vähendada laudade arvu ühes lumevärvavas ainult ühegi võrra, võib saavutada rahalist kokkuhoidu NSVL SM Maanteede Peavalitsuse süsteemi kuuluva teedevõrgu ekspluatatsioonilise alal 500 000 rbl. aastas“.

TPI-s katsetatud lumevärvavate neljateistkümnest tüübist ühe tüüpi valmistamiseks vajalike laudade arvu on aga vähendatud viie võrra. Seega võib eeldada, et dots. R. Ambrose teadusliku uurimistöö tulemused võivad pakkuda suurt rahvamajanduslikku efekti, kuna lumevärvavaid kasutatakse peale maanteede väga suurel hulgal ka raudteedel.

See on järjekordseks näiteks sellest, mida saavutatakse teaduse loomingulises koostöös tootmisega.

Dots. L. TERPAKS

SÜSTEEMAATILINE TÖÖ — EDU ALUS

Õpperühma MM-41 eksamisesiooni esimesed tulemused näitavad, et edukalt sooritavad eksameid just need üliõpilased, kes kogu semestri vältel on pidevalt käinud loengul ja järjekindlalt töötanud läbi loengumaterjale. Sellised üliõpilased on A. Vällo, L. Juksaar, U. Järv jt.

Hindeid „rahuldav“ on saanud aga üliõpilased Kerma ja Luik, kes peaaegu kogu semestri vältel likvideerisid eelmise eksamisesiooni võlgnevusi ja seetõttu ei käinud pidevalt loengul ning ei töötanud läbi loengumaterjale. Tuleb hukka mõista kommunistliku noore A. Nellingu väärarvamusi, kes puudus väga tihti

loenguilt. Kui komsomoliorganisatsioon päris temalt aru ja nõudis tema õppedistsipliini parandamist, vastas ta: „Ärge minu pärast muretsege, küll mina eksamitega hakkama saan!“ Eksameid aga ei aita selline „üliõpilism“ ja üliõpilane Nelling sai teoreetilises mehaanikas hinde „rahuldav“.

See kõik näitab, et ainult pidev töö loengumaterjalidega ja õigeaegne koduste ülesannete täitmine tagab hea resultaadi ning eksamit lakkab olemast „õnneasi“, nagu seda paljud tavatsevad öelda.

A. SISASK (MM-41)

ÕPPERÜHMAS ME-43

Tehes kokkuvõtteid järjekordse eksamisesiooni käigust selgub, et õpperühma ME-43 üliõpilased asusid sellele sessioonile üldiselt tugevasti ettevalmistatult ja kindlate teadmistega. Edukalt sooritati eksamid marksismi-leninismi alustes ja füüsikas.

Järjekindla tööga semestri jooksul on omandanud kindlad teadmised eksamiainetes üliõpilased Tomson, Annus, Pakkas, Landberg jt. Hinnatavaid tulemusi on saavutanud käesoleval sessioonil ka üliõpilane Martson, kes viimase semestri jooksul tehtud püsiva töö tulemusena on

jõudnud mahajääjate hulgast tugevate üliõpilaste tasemeni.

Nõrgalt on töötanud rühma õppeedukuse tõstmisel komsomoligrupp (grupp sm. Metsis), lakates täiesti tegutsemast eksamisesiooni ajal. Selle iseloomustavaks tagajärjeks on fakt, et marksismi-leninismi aluste eksamil kuue üliõpilase, kellest kaks on kommunistlikud noored (Nahkur ja Leemets), teadmistest piisas vaid hinde „rahuldav“ saamiseks. Komsomoligrupp peab senisest hoopis tõsisemalt tegelema õppetöö küsimustega.

E. ENNIKO (ME-43)

TÕSINE ÕPPETUND

Kevadine eksamisesioon on kahtlemata raskemaks teadmiste tuleprooviks kui seda oli talvine nii oma eksamite arvu kui ka õppeainete mahu poolest. Eriti annab see tunda esimesel kursusel, kus veel puuduvad küllaldaselt õppetöö kogemused. Kõik, kes on töötanud aasta jooksul täie tõsidusega ja arusaamisega, saavutavad ka kergemini eksameid häid tulemusi. Pideva tööga on vältitud liiga pingutav töö eksamisel päevadel. Õige õppimismetoodika on omandanud meie rühma üliõpilased Tampuu, Tamm, Saar jt., kes on eksameil saavutanud tublid tulemused.

Kuid kogu rühm siiski ei ole järgnenud eesrindlastele. On üliõpilasi, kes ilmusid tähtsate ülddistipliinide nagu füüsika ja teoreetiline mehaanika eksamitele puudulikult ettevalmistatuna (Tambre, Aasa, Palla). Samuti jätab soovida marksismi-leninismi aluste eksamiks ettevalmistus.

Komsomoligrupp ei pööranud aasta vältel küllaldaselt tähelepanu seminaride aktiivsele ja häale läbiviimisele, mistõttu isegi kommunistlikud noored Urm ja Roop osasid mitterahuldavaid seminarihindeid.

Selle sessiooni tulemused on meile tõsiseks õppetunniks õppetöö organiseerimisel järgneval õppeaastal.

K. MALM (E-23)

Tasume ametiühingu liikmemaksu ka suvekuude eest

Ametiühinguorganisatsiooni eelarve aluse ja tulude peamise allika moodustab ametiühingu liikmemaks. Liikmemaksu õigeaegselt ja täielikult tasumiseks sõltub töötajate kultuurilise-olustikulise teenindamine. Liikmemaksude kogumise plaani täitmine 1952. a. I ja II kvartalis võimaldas TPI a/ü-komiteel suunata küllaltki suuri summasisid töötajate kultuuriliseks teenindamiseks ja a/ü liikmete materiaalseks abistamiseks.

A/ü liikmemaksu kogumise plaani täitmine on võimaldanud ka sanatooriumide ja puhkekodude tuusikute muretsemist a/ü liikmetele. 1952. a. I pooltel on TPI a/ü liikmele antud tuusikuid sanatooriumeisse 12 ja puhkekodudesse 25 ning on antud a/ü liikmetele materiaalselt toetust tuusikute väljastamisel. III kvartalis tuleb jagamisele 9 sanatooriumi ja 45 puhkekodu tuusikut, hulk turismituusikuid; on ette nähtud ekskursioonide korraldamine Moskvasse ning Leningradis.

TPI a/ü-komitee senised töökogemused on näidanud, et raskemaks perioodiks liikmemaksude kogumisel on olnud III kvartal, mis suurelt osalt ühtub üliõpilaste suvevaheajaga ja õppejõudude ning teenistujate puhkusega.

Suvevaheajale ja puhkusele minnes jäätavad ametiühingu liikmed täitmata oma kohustused a/ü vastu lootuses seda teha sügisel pärast suvevaheaja või puhkuse lõppu. Selleks ajaks on aga liikmemaksu võlgnevus kasvanud 2–3 kuuni ja selle tasumine korrage tekitab raskusi enamikule a/ü liikmetele. Selle otseks tagajärjeks on liikmemaksu laekumise plaani mittetäitmine mitte üksil, vaid isegi IV kvartali esimeste kuude jooksul. See omakorda ei võimalda a/ü-organisatsioonil terve rea kuude jooksul täita temal lasuvaid ülesandeid töötajate kultuurilise-olustikulise teenindamise alal. Aasta viimasel kuul aga osutub võimatuks kõigi plaanis ettenähtud ürituste läbiviimise ning a/ü tööplaan jääb täitmata ning eelarves ettenähtud summad kuluamata.

Ametiühingu liikmemaksude kogumine lasub vahetult rühmaorganisatooreil. Kuid bürood, eriti büroode laekurid ei tohi siin jääda passiivseks pealtvaatajaks. Nad peavad igati abistama rühmaorganisatooreid liikmemaksude kogumisel ja pidevalt kontrollima nende tööd. Igalt rühmaorganisatoorilt tuleb nõuda konkreetse plaani väljatöötamist liikmemak-

su kogumiseks suvekuude eest, tuleb välja selgitada võimalikud nõrgad kohad ja osutada kõike vajalikuks abi liikmemaksu kogumise läbiviimisel. Sellega peab kaasama pidev selgitustöö ametiühingu liikmemaksu õigeaegse tasumise tähtsusest.

A/ü liikmemaksude kogumise ülesannete lasumine rühmaorganisatooreil ei tähenda aga seda, et a/ü liikmed peavad ootama jääma, kuni rühmaorganisatoor nende käest maise nõuab, nagu seda seni kahjuks veel väga sagedasti esineb. Kuuluvus ametiühingusse paneb igale liikmele kohustuse ise üles otsida rühmaorganisatoor ja tasuda temale liikmemaks.

TPI a/ü-organisatsioonil lasuvate ülesannete täitmine 1952. a. II pooltel töötajate kultuurilise teenindamise ja materiaalse abistamise alal sõltub täiel määral sellest, kuidas ametiühingu liikmed täidavad oma kohustusi suvekuude eest.

Teeme kõik selleks, et täita liikmemaksu kogumise plaan III kvartalis!

R. HAAVALAID, TPI a/ü-komitee laekur

Uut tüüpi termomeeter

Igale protsessile eelneb enne tema kasutamisele võtmist põhjalik laboratoorne uurimistöö. Laboratoorse uurimistöö ülesandeks on välja töötada protsessi menetlused, tingimused ja näitajad. Laboratoorse uurimistööde edukal teostamisel on oluline tähtsus kasutataval aparatuuril ja mõõteseadmel. Meie laboratooriumid on sõjajärgsel perioodil täienenud paljude uute nõukogude teadlaste poolt konstrueeritud aparatuuride ja seadmetega, mis on tublisti kaasa aidanud uurimistööde teemaatika laiendamisele ja nende edukale läbiviimisele.

Üheks raskemaks probleemiks laboratoorsetel uurimistöödel oli seni väikeste temperatuuridiferentside määramine. Näiteks kõrgemolekulaarsete ainete molekulaaru määramisel on vajalik mõõta temperatuuridiferentse alla 0,1° täpsusega 0,0005°.

Seni kasutati selliste väikeste temperatuuridiferentside määramisel Beckmanni termomeetrit. Kuid Beckmanni termomeetrit on palju puudusi, mistõttu ta ei suuda enam rahuldada kaasage mõõtetehnika kõiki nõudeid. Usaldusväärsete andmete saamiseks tuli mõõtmisi korrata paljukordset, mis on seotud suure ajakuluga, seejuures mõõtmise täpsus jäi aga mitteküllaladaseks.

Orgaanilise keemia kateedri laborandil V. Mihkelsonil õnnestus oma initsiatiivil pikemaajaste uurimuste tulemusena konstrueerida originaalne takistustermomeeter. Takistustermomeetri ehitamiseks kasutas sm. Mihkelson pooljuhtivat materjali, mille takistus suuresti muutub temperatuuri muutmisel. Takistustermomeetri ehitamine on lihtne. Õnnestunud konstruktsiooni valiku tõttu termomeetri mõõdet on väikesed ning seega ka soojusmahtuvus on väike. Kasutades takistuse mõõtmisel silda ja tundlikku galvanomeetrit võime mõõta temperatuuri 0,0005° täpsusega.

Vastavalt uuele termomeetrile täiendas sm. Mihkelson ka molekulaaru määramise meetodikat. Uue konstruktsiooniga aparatuuril on vältitud veavõimalused ja lihtsustatud määramise käiku. Sm. Mihkelsoni poolt konstrueeritud aparate kasutatakse praegu edukalt orgaanilise keemia kateedri ja kütuse keemilise tehnoloogia kateedri laboratooriumides. Aparaat on osutunud asendamatuks täpsel temperatuuri mõõtmisel ja eriti kõrge mole-

kulkaaluga ainete molekulaaru määramisel. Praegu tunnevad mitmed Moskva ja Leningradi teaduslikud uurimisasutused suurt huvi aparadi vastu.

Pooljuhtivaid aineid, millede takistus suuresti muutub temperatuuri muutmisel, tuntakse juba ammu ja kasutatakse laialdaselt. Kuid mõned raskused, näiteks elektriliste omaduste muutumine seisimisel, kontakti loomine pooljuhtiva massi ja juhtmete vahel, on olnud takistuseks pooljuhtide laialdasele kasutamisele mõõtetehnikas.

Sm. Mihkelsoni poolt konstrueeritud termomeetrit on aga need puudused kõrvaldatud ja kõik ehitatud termomeetrid töötavad seni laitmatult.

Uus takistustermomeeter on rakendatav peale molekulaaru määramise ka teiste uurimuste juures, näiteks kütteväärtuse määramine, soojusjuhtivuse määramine jne.

Sm. Mihkelson oma töödega on näidanud novaatorlust uute uurimismetoodite väljatöötamisel. Jääb vaid soovida, et sm. Mihkelson oma väärtuslikke kogemusi laialdaselt levitaks, kaasa aidates sellega uute progressiivsete meetodite juurutamisele teaduslikku töösse.

Dots. K. KASK

СЕГОДНЯ В НОМЕРЕ

I страница

Передовал — Избежать в будущем ошибок прошлого.

Е. Воюла, О. Рабина, Д. Эмберг — В группе К-23.

С. Докелли — Улучшить партийную работу.

Т. Рандевэ — Учебная работа в Вечернем университете марксизма-ленинизма.

А. Рейер — Нельзя недооценивать значение коллектива.

II страница

П. Мурель — Порочное поведение.

А. Сисаск — Систематическая работа — основа успехов.

Э. Эшник — В группе ME-43.

К. Мальм — Серьезный урок.

Р. Хаавалайд — Заплатить профессорские члены взносы и за летние месяцы.

Л. Тепакс — Исследовательская работа о зимней службе автомобильных дорог.

К. Раск — Термометр нового типа.

Тоиметaja A. LEBBIN